C/2025/3176

3.6.2025

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

z 2. mája 2025

k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie, pokiaľ ide o požiadavky na transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov podľa ukazovateľa čistého stabilného financovania

(CON/2025/9)

(C/2025/3176)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ECB) prijala 4. apríla 2025 žiadosť Rady Európskej únie a 22. apríla 2025 žiadosť Európskeho parlamentu o stanovisko k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 575/2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie, pokiaľ ide o požiadavky na transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov podľa ukazovateľa čistého stabilného financovania [1] (ďalej len „navrhované nariadenie“).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 127 ods. 4 a článku 282 ods. 5 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže navrhované nariadenie súvisí s 1) úlohami Európskeho systému centrálnych bánk definovať a uskutočňovať menovú politiku Únie podľa článku 127 ods. 2 prvej zarážky zmluvy a prispievať k hladkému uskutočňovaniu politík prijatých príslušnými orgánmi, ktoré sa týkajú stability finančného systému podľa článku 127 ods. 5 zmluvy, a 2) úlohami ECB, ktoré sa týkajú prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami podľa článku 127 ods. 6 zmluvy.

V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérov prijala toto stanovisko.

1. Pripomienky

1.1. ECB víta zámer cielene zmeniť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 (ďalej len „nariadenie o kapitálových požiadavkách“ [2]), pokiaľ ide o prudenciálne zaobchádzanie s transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov so zostatkovou splatnosťou menej než šesť mesiacov uskutočňovanými s finančnými klientmi podľa ukazovateľa čistého stabilného financovania (net stable funding ratio - NSFR).

1.2. Norma týkajúca sa NSFR schválená Bazilejským výborom pre bankový dohľad (ďalej len „bazilejská norma NSFR“), ukladá bankám povinnosť udržiavať stabilný profil financovania vo vzťahu k zloženiu svojich aktív a podsúvahových transakcií [3]. NSFR je vymedzený ako výška dostupného stabilného financovania v pomere k výške požadovaného stabilného financovania. Na výpočet výšky dostupného stabilného financovania sú zdrojom financovania banky priradené koeficienty dostupného stabilného financovania podľa relatívnej stability týchto zdrojov, napríklad v závislosti od zostatkovej splatnosti a náchylnosti rôznych druhov poskytovateľov financovania k zrušeniu ich financovania. Podobne pri výpočte výšky požadovaného stabilného financovania sú koeficienty požadovaného stabilného financovania priradené aktívam a podsúvahovým položkám na základe ich zostatkovej splatnosti a vlastností ich likvidity. V súvislosti so zabezpečenými transakciami požičiavania sa koeficienty požadovaného stabilného financovania líšia aj v závislosti od vlastností likvidity zábezpeky pre tieto transakcie.

1.3. ECB vychádza z toho, že zámerom navrhovaného nariadenia je, aby sa súčasné prechodné prudenciálne zaobchádzanie s krátkodobými transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov a krátkodobými nezabezpečenými transakciami uskutočňovanými s finančnými klientmi stalo trvalým; v prípade neexistencie legislatívnych zmien by bolo po skončení prechodného obdobia zosúladené so zaobchádzaním stanoveným v bazilejskej norme NSFR.

[1] COM(2025) 146 final.

[2] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

[3] Bazilejský výbor pre bankový dohľad, dokument s názvom Basel III: the net stable funding ratio, október 2014, dostupný na webovom sídle Banky pre medzinárodné zúčtovanie na www.bis.org.

1.4. Pokiaľ ide o krátkodobé transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečené aktívami úrovne 1 vrátane štátnych dlhopisov EÚ, ECB posúdila vplyv cielenej zmeny navrhovaného nariadenia na fungovanie trhu s transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov a na finančnú stabilitu ([4]).

1.5. Na jednej strane by skončenie platnosti prechodnej úpravy s nižšími koeficientmi požadovaného stabilného financovania, ktoré sa uplatňujú na krátkodobé transakcie uskutočňované s finančnými klientmi, mohlo mať nepriaznivý vplyv na distribúciu likvidity a absorpciu štátnych dlhopisov cez trhy s transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov. Konkrétne by zvýšenie regulačných nákladov mohlo viesť k preceňovaniu a zníženiu hĺbky tohto segmentu trhu s transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov. Takéto napätie by sa mohlo prejaviť v čase, keď ohlásené zmeny operačného rámca Eurosystému pre vykonávanie menovej politiky predpokladajú zvýšenú závislosť od trhu s transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov pri redistribúcii likvidity ([5]). Okrem toho, možný pokles aktivity na trhu s transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov by sa mohol preniesť aj na trhy so štátnymi dlhopismi, keďže tieto dva trhy sú úzko prepojené. V tejto súvislosti viaceré krajiny, ako napríklad Spojené štáty a Spojené kráľovstvo, nevyžadujú stabilné financovanie týchto transakcií zabezpečených aktívami úrovne 1 pri ich vnútroštátnej implementácii NSFR (pozri tabuľku na konci odseku 1.8).

1.6. Na druhej strane, prudenciálne aspekty a aspekty týkajúce sa finančnej stability súvisiace s kalibráciou bazilejskej normy NSFR sú stále relevantné ([6]). Prechodné koeficienty požadovaného stabilného financovania totiž nemusia primerane pokrývať riziká financovania vyplývajúce z krátkodobých transakcií s finančnými klientmi. Konkrétne požiadavka stabilného financovania pre krátkodobé transakcie uskutočňované s finančnými klientmi vrátane transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečených aktívami úrovne 1 môže lepšie zohľadniť potenciálne franšízové riziko, čo môže motivovať banky, aby pokračovali v predlžovaní splatnosti časti ich krátkodobých úverov. Okrem toho by kladný koeficient požadovaného stabilného financovania mohol znížiť riziko nesúladu splatností medzi poskytovaním úverov a financovaním v rámci kategórie krátkodobých transakcií financovania prostredníctvom cenných papierov, ako aj riziko šírenia nákazy medzi inštitúciami počas šokov likvidity.

1.7. Vzhľadom na obavy týkajúce sa fungovania trhu a súvisiace dôsledky pre uskutočňovanie menovej politiky ECB podporuje predĺženie súčasného zaobchádzania s krátkodobými transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečenými aktívami úrovne 1, napríklad o päť rokov, ako dočasné opatrenie, na ktoré by sa mala vzťahovať doložka o preskúmaní. Je príliš skoro na vyvodenie záveru, že obavy týkajúce sa fungovania trhu trvalo prevažujú nad prínosmi v oblasti finančnej stability a dohľadu. ECB preto navrhuje predĺženie časovo obmedziť a zdôrazňuje aj záväzok Únie dodržiavať medzinárodné normy. Táto záležitosť by sa potom mohla opäť preskúmať, pričom by sa malo zohľadniť fungovanie trhov s transakciami financovania prostredníctvom cenných papierov po finalizácii operačného rámca Eurosystému, ako aj prudenciálne aspekty a aspekty týkajúce sa finančnej stability.

1.8. Pokiaľ ide o krátkodobé transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečené inými aktívami, ako aj nezabezpečené transakcie, takéto transakcie predstavujú vyššie riziká financovania v porovnaní s vyššie uvedenými transakciami, ktoré by sa mali náležite zohľadniť v NSFR. Pokiaľ ide o transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov, vlastnosti aktív iných ako aktíva úrovne 1 sú rôznorodé a kým niektoré z týchto aktív sú vysoko likvidné, iné nemusia byť nevyhnutne dostatočne likvidné na odôvodnenie súčasného koeficientu požadovaného stabilného financovania vo výške 5 %. Koeficient požadovaného stabilného financovania vo výške 5 % pre transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečené inými aktívami je v porovnaní s inými jurisdikciami nízky (pozri tabuľku nižšie s tým, že väčšina krajín, ktoré uplatňujú bazilejskú normu NSFR a ktoré nie sú zahrnuté v tabuľke, uplatňuje príslušnú kalibráciu bazilejskej normy NSFR ([7])). Podobne, pokiaľ ide o nezabezpečené transakcie, súčasný koeficient požadovaného stabilného financovania vo výške 10 % je nižší ako koeficient 15 %, ktorý používa väčšina kľúčových jurisdikcií. Vzhľadom na potenciálne riziká financovania a zaobchádzanie v iných jurisdikciách sú tieto plánované trvalé odchýlky od bazilejskej normy NSFR neopodstatnené. V tejto súvislosti, ak sa má súčasné zaobchádzanie s uvedenými transakciami predĺžiť, malo by to byť tiež len dočasné.

([4]) Pozri dokument s názvom „ECB staff response to the European Commission's call for evidence on a targeted amendment to the prudential treatment of securities financing transactions under the net stable funding ratio", 7. marca 2025, dostupný na webovom sídle ECB na www.ecb.europa.eu.

([5]) Pozri vyhlásenie Rady guvernérov „Zmeny operačného rámca implementácie menovej politiky", 13. marca 2024, a článok na ECB blogu s názvom „Repo markets: Understanding the effects of a declining Eurosystem market footprint", 23. júla 2024, dostupné na webovom sídle ECB na www.ecb.europa.eu.

([6]) Pozri správu Európskeho orgánu pre bankovníctvo (EBA), „Report on specific aspects of the NSFR framework under Article 510(4), (6) and (9) of Regulation (EU) No 575/2013", január 2024, dostupná na webovom sídle EBA na www.eba.europa.eu. Správa bola zverejnená v rámci mandátu udeleného EBA článkom 510 ods. 6 nariadenia o kapitálových požiadavkách.

([7]) Pre detailné posúdenie implementácie NSFR v jednotlivých jurisdikciách pozri dokument Bazilejského výboru pre bankový dohľad „RCAP Jurisdictional assessments: regulatory implementation consistency",naposledy aktualizovaný 2. apríla 2025, dostupný na webovom sídle Banky pre medzinárodné zúčtovanie na www.bis.org.

Koeficienty požadovaného stabilného financovania v kľúčových jurisdikciách pre krátkodobé transakcie s finančnými protistranami

Druh transakcie	**EÚ**	**CA** ([1])	**CH** ([2])	**JP** ([3])	**UK** ([4])	**US** ([5])	**Bazilejská norma**
Transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečené aktívami úrovne 1	0 %	5 %	10 %	0 %	0 %	0 %	10 %
Transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečené inými aktívami, ako sú aktíva úrovne 1	5 %	10 %	10 % ([6])	15 %	5 %	15 %	15 %
Nezabezpečené úvery	10 %	15 %	15 % ([7])	15 %	10 %	15 %	15 %

([1]) **Kanada**: pozri dokument kanadského úradu pre dohľad nad finančnými inštitúciami (Office of the Superintendent of Financial Institutions) s názvom „Liquidity Adequacy Requirements (LAR) (2025) Chapter 3 – Net Stable Funding Ratio“, dostupný na webovom sídle kanadského úradu pre dohľad nad finančnými inštitúciami na www.osfi-bsif.gc.ca.

([2]) **Švajčiarsko**: pozri dokument švajčiarskej Spolkovej rady z 30. novembra 2012 s názvom „Ordinance on the Liquidity of Banks and Securities Firms (Liquidity Ordinance, LiqO)“; RS 952.06, dostupný na webovom sídle švajčiarskej Spolkovej rady na www.fedlex.admin.ch.

([3]) **Japonsko**: pozri dokument Banky pre medzinárodné zúčtovanie s názvom „Regulatory Consistency Assessment Programme (RCAP): Assessment of Basel Committee's Net Stable Funding Ratio standard – Japan, dostupný na webovom sídle Banky pre medzinárodné zúčtovanie na www.bis.org.

([4]) **Spojené kráľovstvo**: pozri súbor pravidiel Bank of England s názvom „Prudential Regulation Authority Rulebook – Liquidity (CRR), dostupný na www.prarulebook.co.uk.

([5]) **Spojené štáty**: pozri dokument amerického úradu pre dohľad (Comptroller of the Currency), federálneho rezervného systému (Federal Reserve System) a federálnej agentúry pre poistenie vkladov (Federal Deposit Insurance Corporation) s názvom „Net Stable Funding Ratio: Liquidity Risk Measurement Standards and Disclosure Requirements“, 86 Fed. Reg. 9120 (11.2.2021), dostupný na webovom sídle federálneho registra (Federal Register) na www.federalregister.gov.

([6]) Koeficient požadovaného stabilného financovania vo výške 10 % sa uplatňuje na transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečené aktívami úrovne 2a.

([7]) Koeficient požadovaného stabilného financovania vo výške 15 % sa uplatňuje na transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov zabezpečené inak ako aktívami úrovne 1 a úrovne 2a, ako aj na nezabezpečené transakcie.

V prípadoch, kde ECB odporúča zmenu navrhovaného nariadenia, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené spolu s odôvodnením v osobitnom technickom pracovnom dokumente. Technický pracovný dokument je dostupný v anglickom jazyku na webových stránkach EUR-Lex.

Vo Frankfurte nad Mohanom 2. mája 2025

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE